ชื่อเรื่อง: การพัฒนารูปแบบการจัดการพลังงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้า

ในชุมชน

ผู้วิจัย : ชูชาติ ผาระนัด **ปริญญา :** ปร.ด. (นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น)

อาจารย์ที่ปรึกษา: รศ.ดร.ประภัสสร ปรีเอี่ยม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผศ.ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการใช้พลังงานไฟฟ้าและความต้องการ ประหยัดพลังงานไฟฟ้าในมหาวิทยาลัย<mark>ราชภัฏมหา</mark>สารคาม 2) พัฒนารูปแบบการจัดการพลังงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้าในมหาวิทยาลัยราชภัภมหาสารคาม และ3) ศึกษาการ ขยายผลการใช้รูปแบบการจัดการพลังงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้ามา ขับเคลื่อนในชุมชนบ้านกุดแคนโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสานวิธี (Mix Research Model) คือ การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ขอบเขตของการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการใช้พลังงานไฟฟ้าและความต้องการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 287 คน ได้มาโดยวิธีการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกนระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการพลังงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้าใน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 15 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก ระยะที่ 3 ขยายผลรูปแบบการจัดการพลังงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้ามาขับเคลื่อนใน ชุมชนบ้านกุดแคนกลุ่มเป้าหมายคือชาวบ้านในชุมชนบ้านกุดแคน หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 6 ตำบล หนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 ครัวเรือนเพื่อเป็นตัวแทนต้นแบบในชุมชน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือการวิจัย แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่ มีโครงสร้างแบบประเมินรูปแบบ แบบวัดความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินการฝึกปฏิบัติ และ

แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์และการนำเสนอแบบตาราง

ผลการศึกษา

- 1. การศึกษาสภาพการใช้พลังงานไฟฟ้าและความต้องการประหยัดพลังงานไฟฟ้าใน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามพบว่าผลการวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้พลังงานไฟฟ้า ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีผู้ตอบถูกโดยรวมคิดเป็น 151.55 คิดเป็นร้อยละ 52.65 และมีผู้ตอบผิดโดยรวมคิดเป็น 135.45 คิดเป็นร้อยละ 47.35_มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาในการใช้พลังงานไฟฟ้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (X = 3.03) และมีความต้องการใน การประหยัดพลังงานไฟฟ้าโดยรวมอยู่ในระดับมาก (X = 4.07)
- 2. การพัฒนารูปแบบการจัดการพลังงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้า ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามพบว่ารูปแบบโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (X = 4.05) และรูปแบบมี 8 องค์ประกอบ คือ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของการพัฒนารูปแบบ 3) กระบวนการเรียนรู้ มี 3 กิจกรรม เรียกว่า DPT Model คือ ขั้นที่ 1 การสร้างและพัฒนาความรู้ (Development : D) ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Practice : P) และขั้นที่ 3 การถ่ายโอน (Transfer : T) 4) บทบาทของวิทยากร 5) บทบาทของผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม 6) บรรยากาศการฝึกอบรม 7) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 8) การวัดและการประเมินผล ผลการประเมินเอกสารประกอบรูปแบบหลักสูตรการฝึกอบรมการจัดการความรู้พลังงานเพื่อเพิ่ม บระสิทธิภาพการใช้พลังงานไฟฟ้าในชุมชนภาคทฤษฎี โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (X = 4.23) และภาคปฏิบัติโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (X = 4.37) ผลการใช้ รูปแบบหลักสูตรฝึกอบรมกับบุคลากรคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม จำนวน 15 คน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ พลังงานไฟฟ้า (ภาคทฤษฎี) ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ พลังงานไฟฟ้า (ภาคปฏิบัติ) ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และมี ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (X = 4.13)

3. การขยายผลการใช้รูปแบบการจัดการพลังงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ พลังงานไฟฟ้ามาขับเคลื่อนในชุมชนบ้านกุดแคน พบว่ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ พลังงานไฟฟ้า (ภาคทฤษฎี) ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้พลังงานไฟฟ้า (ภาคปฏิบัติ) ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (X = 4.28)

TITLE: The Development of Energy Management Model for Improvement

Efficiency of Electricity Utilization in Community

AUTHOR: Chuchat Pharanat DEGREE: Ph.D. (Innovation for Local Development)

ADVISORS: Assoc. Prof. Dr. Prapassorn Pre-iam Major Advisor

Asst. Prof. Dr. Prasopsuk Rittidet Co- advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2016

ABSTRACT

The aims of this research were: 1) to examine state of electrical energy use and electrical energy saving needs at Rajabhat Maha Sarakham University; 2) Develop energy management enhancing effective electrical energy use model at Rajabhat Maha Sarakham University and 3) to investigate implementation expansion of energy management enhancing effective electrical energy use model at Ban Kudcan Community. This study used mixed method approach

covering qualitative and quantitative. Scope of the study was divided into 3 stages. Stage 1 examined state of electrical energy use and electrical energy saving needs. The samples were 287 personnel based on Krejcie & Morgan's table of sample size. Stage 2 developed energy management enhancing effective electrical energy at Rajabhat Maha Sarakham University which involved 15 personnel selected by simple random sampling from Faculty of Science and Technology Rajabhat Maha Sarakham University. Stage 3 expanded implementation of the developed model to 5 households based on purposive sampling at Ban Kudcan Community Moo 2 and Moo 6 Nongno Sub-district, Muang district, Maha Sarakham province. Research instruments were survey, structured and non-structured interview, evaluation form, comprehension test, implementation test, and satisfaction questionnaire. Statistics employed for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. The data analysis was presented in tabulated format and analytical description.

The findings showed that:

- 1. State of electrical energy use and electrical energy saving needs at Rajabhat Maha Sarakham University, the findings indicated that, personnels' knowledge and comprehension on energy use and electrical energy saving needs, the numbers of personnel showing accurate comprehension was 151.55 accounting for 52.65%, while the personnel showing inaccurate comprehension was 135.45 accounting for 47.35%. They showed opinion towards state of energy use and electrical energy saving needs, in overall, at the moderate level (X = 3.03). They also showed the needs in electrical energy saving, in overall, at the high level (X = 4.07).
- 2. The developed energy management enhancing effective electrical energy, was found appropriated at the high level (X = 4.05). The modelcomprised

8 components: 1) Background; 2) Objectives; 3) Learning Process composing of 3 activities entitled DPT Model that is Stage 1 Development: D, Stage 2 Practice: P, Stage 3 Transfer: T, 4) Trainer Roles, 5) Trainee Roles, 6) Training Atmosphere, 7) Media & Learning Resources; 8) Assessment & Evaluation. The validation results of the training course by experts on energy management enhancing effective electrical energy use model for the community (theory), in overall, indicated the appropriateness at the high level (X = 4.23) and the validation results of the training course by experts on energy management enhancing effective electrical energy use model for the community (implementation), in overall, indicated the appropriateness at the high level (X = 4.37). The validation results by experts on implementation of the developed model at Rajabhat Maha Sarakham University with 15 personnels of Faculty of Science and Technology indicated 15 trainees acquired comprehension on electrical energy use (theory) with 75% passing criteria that accounted for 100%. They showed comprehension on electrical energy use (implementation), with 75% passing criteria that accounted for 100%. They also held satisfaction towards the developed model at the high level (X = 4.13). WAHASARAKHAW UMVERSIT

3. Post-implementation expansion of the developed model to Ban Kudcan Community, the findings showed comprehension on electrical energy use (theory) at 100% and implementation comprehension with 100%. They also held satisfaction towards the developed model at the high level (X = 4.28).